

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura română

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Așa, Ursei,
Pune-ți botul pe genunchii mei –
Și uită-mi-te-n ochi cu bunătate.
Câine frumos, tu știi că ți-s un frate.
Tu ai încredere în mine,
Ciobanule de munte, sălbatec, și ți-e bine,
Să te mângâi cu glasul și cu mâna,
Că simți în mine Gorjul de piatră, strunga*, stâna
Și sarica* și-opincile de-acasă.
Zbârlită blana ți-este mătăsoasă,
Și labele vânjoase ți-s
Ca bâta călușarilor ce te-au trimis.
Colții de fier au însă mușcătura moale
Când îmi apucă mâna-ntre zăbale,
Ca să-mi arate că ți-s drag.
Mă prind de haină-n glumă și mă trag.
Mă-mbie, mă răsfată.
Îmi ieși în drum și-mi sai în față.
Și nasul rece mi-ajunge la mustață.
Te știi al meu și vrei să fiu al tău.
Am scris pe poartă: „Câine rău”.

Tudor Arghezi, *Prietenul*

**strungă* – loc îngrădit într-o stână

**sarică* – manta țărănească lungă, țesută din fire de lână, purtată mai ales de ciobani

Textul 2

Pe 3 ianuarie, pe la prânz, după ce bubuiturile petardelor de Anul Nou se potoliseră și orașul începuse să se liniștească și să-și intre în ritmul său, am decis să merg până la magazinul din colțul străzii, ca să fac o minimă aprovizionare. Am ieșit în curte, iar curtea noastră este cât o terasă mai mare a unui apartament la bloc, flancată de alte garduri și curți. Însă în această curte din centrul orașului, la 20 de minute de mers pe jos de Piața Romană, dintr-o deschizătură anume făcută la baza gardului de uluci, aproape perfect rotundă și identică cu cele din desenele animate cu Tom și Jerry, a ieșit un cap prietenos

de animal care a început să se uite la mine. Și eu m-am uitat la el. Și uite așa ne-am uitat unul la altul vreo cinci minute, fără ca unul dintre noi să facă vreo mișcare. Categorie, era capul unui animal necunoscut mie (oare să fie totuși un șobolan alb? – m-am întrebat în primul moment. Totuși, seamănă mai degrabă cu un urs foarte mic... O fi vreun pui de pisică? Atunci de ce nu miaună?!), posibil sălbatic, posibil periculos. Micul animal nu scotea niciun sunet și părea mai degrabă curios decât speriat. Și-a retras capul de câteva ori în gaură, apoi și-a scos doar boticul, amușinând* aerul de câteva ori. [...] Am năvălit înapoi în casă, chiar nu puteam să trec indiferentă pe lângă un asemenea cap, și am început să urlu: „Avem un animal ciudat în curte!”, un fapt care demonstrează că nu pot gestiona foarte bine situațiile de criză în care toți adulții responsabili fac față.

Nimeni nu m-a crezut. A trebuit să pândesc și să fac poze cu telefonul – animalul chiar exista, nu era în închipuirea mea. Am discutat cu vecinul, s-a oferit să mute niște șandramale din dreptul găurii (comune) în gard sau să-și ducă în casă câinele bătrân, pe Patrocle, ca să nu-l sperie pe posibilul animal fabulos. Primul din viața mea. Apoi, inevitabil, l-am pus pe Facebook... În mod inevitabil, animalul meu din curte capătă like-uri și devine vedetă. E dihor – spun mulți. [...] Da, există dihori domestici. Se cumpără de la petshop, sunt jucăuși și afectuoși, se atașează de stăpân, se scot la plimbare cu hamul. Lumea iubitorilor de dihori mi-era total necunoscută. Totuși, rămâne un mister cum un astfel de dihor, iubăreț și dresat, a ajuns tocmai în curtea noastră. Nu doar sub gard, pentru că ne-am dat seama, continuând investigațiile, că dihorul, bursucul, jderul, hermelina, ratonul sau ce-o fi fost el își întemeiasă un cămin în toată regula în curtea noastră. [...] Decupase cu precizie gardul ca să aibă o fereastră spre exterior, eventual o verandă pe unde să ne facă cu mâna. Pe aici, a început să primească mâncare, ne-a luat niște pufuleți din mână și i-a dus în vasele lui apartamente. [...]

Pe Facebook a stârnit o mică isterie. A fost distribuit pe grupuri de iubitori de dihori, dar și la „rozătoare”. Ați pierdut cumva un dihor? Îl recunoaște careva? De unde a fugit? A fost numit „blănosul” și „banditul”. La început, am primit mesaje cu sfaturi – ce mănâncă, ce comportament are, cum să te apropii de el, am primit inclusiv un fișier audio cu niște sunete specifice care o să-l facă să iasă din gaură. Categorie, nu voiam să păstrăm animalul. Nici în cea mai bogată imaginație a mea nu m-aș putea închipui având grijă de un dihor. Apoi, am primit vreo 30 de mesaje de la potențiali iubitori de dihori [...]. Norocul nostru a fost că, prin toate aceste mesaje de înțajitorare dihorească, am dat și de un tânăr biolog, care a venit la noi acasă, prompt și profesionist, cu o cușcă-capcană pe care a montat-o în fața găurii. A umplut-o cu pește din conservă și cu mâncare pentru mâțe. Dihorul a ieșit, în sfârșit, din vizuină și am putut să-l vedem în toată splendoarea lui, dând târcoale cuștii – într-adevăr, un animal fabulos, cu capul lui mic, de ursuleț, dar cu corpul subțire, lung și agil, plus coada, era chiar mai mare decât o mătă și absolut nepotrivit locului în care ne aflam. [...]

Nu era o soluție să rămână acolo, desigur, dar m-am gândit că acele zile de libertate în care și-a construit de unul singur o vizuină și a supraviețuit au fost cea mai frumoasă perioadă din viața lui. Pentru că (am aflat ulterior) era, de fapt, o dihorită, poate că le va și povesti copiilor și nepoților ce vor deveni animale de apartament cum e să fii un dihor liber și de capul tău. Alte învățăminte ar fi: 1) Suntem atât de alienați* de marile orașe, încât orice animal, în afară de câine, pisică și porumbel, ni se pare de domeniul fantasticului; 2) Facebookul și comunitățile sunt în principiu bune, însă e ușor să se creeze isterii din orice [...]; 3) Dihorul, bursucul, viezurele sau ce-o fi fost el mi-a înveselit atât de mult începutul de an, încât am adoptat o pisică.

Adina Popescu, „Povestea dihorului și ce învățăminte putem trage din ea”,
în *Dilema veche*, ianuarie 2020

*a amușina – a adulmeca

*alienat – înstrăinat, îndepărtat

A.

1. Notează, din textul 2, doi termeni care denumesc animale.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Față de animalul apărut în curte, la început, autoarea simte

- a) bucurie și vinovăție.
- b) curiozitate și îngrijorare.
- c) nemulțumire și indignare.
- d) recunoștință și uimire.

Răspunsul corect: ☐.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Patrocle este numele unui

- a) câine din vecini.
- b) grup de pe Facebook.
- c) tânăr biolog.
- d) vecin cumsecade.

Răspunsul corect: ☐.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Ursei este

- a) ignorat de ciobani.
- b) ignorat de stăpân.
- c) răsfățat de stăpân.
- d) răsfățat de străini.

Răspunsul corect: ☐.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Stăpânul se teme că va fi mușcat de Ursei.		
Ursei este un câine de talie mare.		
Ursei a fost adus de stăpân din afara țării.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dihorul este găsit în Piața Romană.		
Adina Popescu aduce dovezi pentru a demonstra existența animalului.		
Autoarea decide să păstreze dihorul găsit.		

6. Precizează felul rimei și măsura primelor patru versuri din textul arghezian. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că rețelele sociale oferă soluții potrivite pentru rezolvarea unor situații dificile? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază textul „Prietenul” de Tudor Arghezi cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

„l” este semivocală în ambele cuvinte din seria:

- a) „ciudat”, „chiar”.
- b) „gestionat”, „jucăuși”.
- c) „situațiile”, „vizină”.
- d) „orașului”, „vievurele”.

Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care cuprinde doar cuvinte compuse este:

- a) „cușcă-capcană”, „ți-s”.
- b) „desigur”, „careva”.
- c) „mușcătura”, „ursuleț”.
- d) „necunoscut”, „acele”.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Cuvintele subliniate în enunțul „Pe aici, a început să primească mâncare, ne-a luat niște pufuleți din mână și i-a dus în vasele lui apartamente.” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Omonimul cuvântului subliniat în secvența „Totuși, seamănă mai degrabă cu un urs foarte mic...” este utilizat în enunțul:

- a) Agricultorul seamănă grâul toamna târziu.
- b) Desenul seamănă cu un tablou de toamnă.
- c) El mă aseamănă cu un personaj din basme.
- d) Rezultatele testului diferă de la elev la elev.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Transcrie, din fragmentul următor, trei substantive comune aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „poate că le va și povesti copiilor și nepoților ce vor deveni animale de apartament cum e să fii un dihor liber”.

6 puncte

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care pronumele personal, la persoana a II-a, numărul singular să aibă funcția sintactică de atribut (1), și un enunț interogativ, în care substantivul „câine” să aibă funcția sintactică de complement indirect. (2).

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din versurile următoare, precizând felul acestora:

„Colții de fier au însă mușcătura moale
Când îmi apucă mâna-ntre zăbale,
Ca să-mi arate că ți-s drag.”.

6 puncte

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui iubitor de animale, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Mi- _____ (a plăcea, condițional-optativ, prezent) să descoperiți frumusețea din ochii _____ (verde) _____ (pisică, numărul singular, cazul genitiv, articulat hotărât) sălbatice, _____ (zărit) într-unul dintre _____ (pas, numărul plural, articulat hotărât) montane.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul textului/o semnificație a textului *Prietenul de Tudor Arghezi*.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul textului/o semnificație a textului, prin referire la tema literară;
- vei menționa patru trăsături ale lui Ursei;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei prezenta o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Blank lined area for writing.

